

't Spant en de televisie

Eric Bor

De reden dat er in de jaren zestig in Bussum een nieuw theater moest komen, was dat theater Concordia in de Graaf Wichmannlaan sinds 1963 uitsluitend als televisiestudio werd gebruikt. Daardoor was er voor de voorstellingen van de plaatselijke verenigingen en scholen geen plaats meer, evenmin als voor professionele theaterproducties.

In 1969 werd theater 't Spant geopend 'met als uitgangspunt een eenvoudige accommodatie met vermindering van elke luxe en alleen het hoogstnodige erin opgenomen', zoals het gemeentebestuur schreef.

Al binnen tien jaar bleek dit theater te klein voor een sluitende exploitatie en kwam er een verbouwingsplan dat 't Spant een ruimer jasje gaf. Op 20 september 1980 werd het nieuwe door architect H. Westerweel ontworpen gebouw geopend door premier Van Agt. Vijfentwintig jaar later volgde opnieuw een uitbreiding. Mies Bouwman opende op 1 oktober 2005 het gerenoveerde theater, dat nu Spant! ging heten, maar dat in de volksmond natuurlijk 't Spant bleef.

Willem Duys
met Tommy Cooper in
het programma Voor de
vuist weg

't Spant bleek ook voor de televisie een aantrekkelijke opname-locatie. Tal van televisieprogramma's werden hier sinds 1969 opgenomen. Hieronder volgt een overzicht met een korte beschrijving van die programma's.

Voor de vuist weg

Het bekende televisieprogramma *Voor de vuist weg* met als gastheer Willem Duys was de eerste, soms chaotische en vaak hilarische talkshow van Nederland. Met op tafel een kom met een goudvis en een telefoon

ontving Duys tal van gasten die iets interessants te melden hadden, waarbij er steevast iemand was die een dier bij zich had. Zo passeerden kippen, apen, slangen, een tijger en zelfs een krokodil in de loop der jaren de revue. Onder de gasten waren ook internationale sterren.

Voor de eerste uitzending uit Studio Concordia in 1963 was 55 minuten uitgetrokken,

maar Duys hield zich niet aan het draaiboek, waardoor het programma maar liefst 2 uur en 15 minuten duurde. Het chaotische vermaak van *De vuist* werd een groot succes: het programma liep zestien seizoenen en bleef populair. In 1969, toen het nieuwe theater 't Spant zijn deuren opende, verhuisde *De vuist* daarheen. In 1979 stopte het programma, na 170 afleveringen. In 1987 kwam

het nog even terug, maar na vier afleveringen viel het doek definitief.

Stuif-es-in

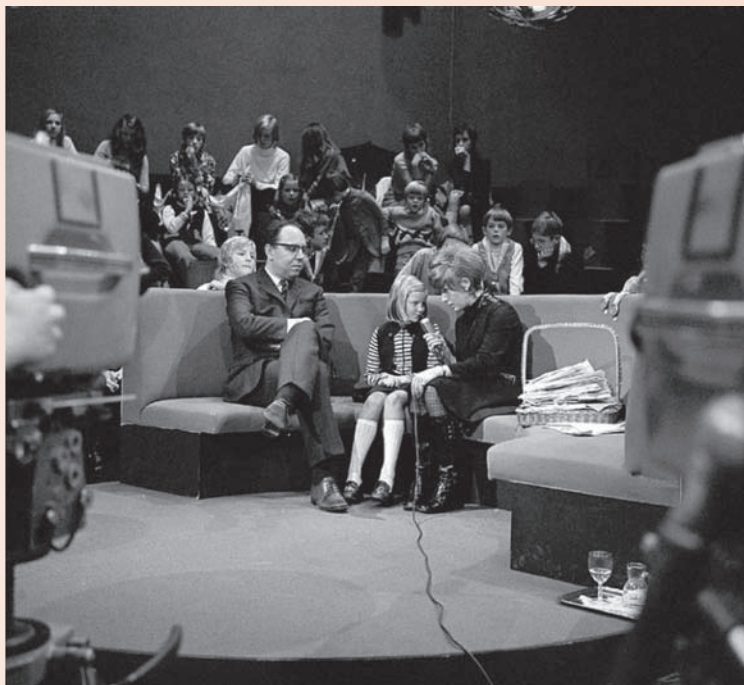
De formule van *De vuist* werd ook gebruikt voor het kinderprogramma *Stuif-es-in*, dat van 1968 tot 1985 op de buis was. De eerste presentatrice Annabet Tausk werd na een ongelukje vervangen door Ria Bremer, die verder alle afleveringen presenteerde. Het programma kwam aanvankelijk iedere keer live van een andere locatie, maar al spoedig werden de Meerpaal in Dronten en 't Spant vaste locaties. Later werd het een rondreizende tent en het *Stuif-es-in* theater in Ponypark Slagharen.

Kinderen konden in *Stuif es in* laten zien waar zij mee bezig waren op het terrein van muziek, sport of welke andere hobby dan ook. Vaste onderdelen waren 'de balk' met zelf geknutselde voorwerpen die door kinderen waren opgestuurd en de uitreiking van de Gouden Stuiver voor degene die volgens het jeugdige publiek de interessantste bijdrage van de uitzending had.

Een aantal kinderen die ooit te zien waren in *Stuif es in*, heeft van zijn hobby zijn werk kunnen maken, bijvoorbeeld Ria Brieffies (*Dolly Dots*), Wibi Soerjadi en Anita Meyer. Jochem van Gelder mocht twee keer terugkomen met zijn bandparodie-act. Aan het onderdeel waarbij kinderen hun favoriete artiest playbackend mochten nadoen hebben onder andere Sjors Fröhlich, Henk Westbroek van Het Goede Doel en Antje Monteiro als één van de *Dolly Dots* meegedaan.

Ren je rot

Een kinderprogramma dat tien jaar lang uit 't Spant werd uitgezonden, is *Ren je rot*. In dit spelprogramma moesten kinderen meerkeuzevragen beantwoorden door naar het vak met het volgens hen goede antwoord te rennen. Dit programma werd gepresenteerd door Martin Brozius, gekleed in een opvallend rood pak met een grote witte strik met rode hartjes erop. Hij stelde vragen naar

Stuif-es-in met Ria Bremer (foto Beeld en geluid)

aanleiding van een interview met bekende gasten als goochelaar Hans Kazan en ruimtevaartdeskundige Piet Smolders. Hanneke van Diergaarde Wassenaar zorgde altijd voor spannende momenten door een roofdier mee te nemen. Het programma werd uitgezonden van oktober 1973 tot juni 1983 door de TROS.

Ren je rot met Martin Brozius (foto Beeld en Geluid)

Willem Ruis Lotto Show

De *Willem Ruis Lotto Show* was een live spelshow vanuit 't Spant rond de trekking van de Midlotto. Quizmaster was de energieke Willem Ruis. Zijn bijnaam was 'kissmaster',

Willem Ruijs Show
(foto Tros Kompas)

doordat hij heel intens mee-leeft met zijn kandidaten. Ruis stal altijd graag de show door te zingen of een sketch te spelen met grote internationale artiesten, onder wie bijvoorbeeld Tina Turner. De show startte in 1981 en in 1982 was het een van de best bekeken programma's. In 1984 stopte Ruis ermee: hij ging de Sterrenshow presenteren.

In de hoofdrol
(foto van tv-scherm)

Op jacht naar de schat

Van 1983 tot en met 1985 werd het spelprogramma *Op jacht naar de schat* opgenomen in 't Spant. In dit programma konden twee kandidaten 10.000 gulden winnen door vanuit de studio binnen 45 minuten drie schatten te vinden die zich overal ter wereld konden bevinden. Ze kregen de beschikking over naslagwerken, reisgidsen en een gedetailleerde kaart van het zoekgebied, en ontvingen van de spelleaders Ton Steinz en Jeanette Jonker een envelop met cryptische aanwijzingen. Daarmee konden ze aan Leo van der Goot,

die zich in het zoekgebied bevond, opdracht geven met een helikopter op te stijgen en op zoek te gaan. De kijkers kregen beelden van en vanuit de helikopter te zien, maar de kandidaten hadden alleen een radioverbinding met Van der Goot en de piloot.

In de hoofdrol

Al in 1960 maakte Mies Bouwman een korte reeks afleveringen van het programma *In de hoofdrol*. In dit programma werd meestal één gast in het zonnetje gezet. Het programma was gebaseerd op het programma *Dit is uw leven* uit de jaren vijftig. Opnames hiervoor werden gemaakt in de Singer Concertzaal in Laren.

Van 1984 tot 1988 keerde het programma, waarbij een bekende Nederlander in het zonnetje werd gezet, terug. De nietsvermoedende gast werd doorgaans door Mies uit-

genodigd mee te gaan naar theater 't Spant, waar hij of zij geconfronteerd werd met een groot aantal familieleden, vrienden en bekenden, die voor de camera's herinneringen deelden met de hoofdpersoon. In 1993 kwam het programma opnieuw voor korte tijd terug. Dit gebeurde opnieuw in 2008 met Frits Sissing als presentator.

Popstars

Het programma *Popstars* was een talentenjacht van SBS6 met als juryleden (de Bussumer) Henkjan Smits, Patricia Paay en Maurice Wijnen. De deelnemers streden om

Popstars (foto Tubantia)

een plek in een popgroep. Onderdelen waren de sing-off, waarin de minst populaire kandidaten het tegen elkaar moesten opnemen, de mystery popstar, een bekende artiest die gemaskerd optrad en de rode knop waarmee deelnemers direct het zwijgen kon worden opgelegd. Dit in 't Spant opgenomen programma bestond van 2008 tot 2011.

The Voice of Holland

In 2011 vonden de 'blind auditions' van het populaire programma *The Voice of Holland* van RTL 4 in 't Spant plaats. In het jaar daarvoor, tijdens de eerste jaargang van het programma, kwamen die uit De Vorstin in Hilversum. RTL bestemde in latere jaren Studio 22 uitsluitend voor dit programma. In 2011 zaten Angela Groothuizen, Marco Borsato, Nick en Simon en Van Velzen in de jury.

Het beste idee van Nederland

Met het programma *Het Beste Idee van Nederland* wilden de gelijknamige stichting en Veronica de innovatie in Nederland stimuleren. Het programma begon in 2004 als een ontwerpwedstrijd voor studenten die waren ingeschreven aan industriële ontwerpleidingen. Zij maakten kans op een hoofdprijs van 10.000 euro en het kon leiden tot het in productie nemen van hun ontwerp. Later kon iedereen met een goed idee meedoen

aan dit programma en werd het prijzengeld 25.000 euro. Het programma bestond van 2004 tot en met 2015, met een onderbreking van twee jaar (2012 en 2013).

Tot slot

In 't Spant bleef de band tussen Bussum en de televisie, die 70 jaar geleden begon, intact. Dat is niet zo vreemd, als je bedenkt dat 't Spant minder dan 5 kilometer van het Mediapark verwijderd is.

Iris Kroes in de Blind Auditions van 2011 (TVOH)

Bronnen

Ruud Gortzak, 'Theater en congrescentrum 't Spant al jaren een zorgenkindje' in: *Tussen Vecht en Eem*, jrg. 26, 2008 p. 157-164
Beeld en Geluid Wiki
kindertvgeheugen.nl